

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Tydal kommune

Arkivsak: 21/22
Møtedato/tid: 25.02.2021 kl. 10:00
Møtested: Møterom Øyfjellet

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 17.02.2021

Lars Græsli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/21	Oppfølging av rapport fra tilsyn med landbruksforvaltningen - orientering til kontrollutvalget
02/21	Forvaltningsrevisjon av organisering og effektivitet
03/21	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
04/21	Kontrollutvalgets årsmelding 2020
05/21	Referatsaker
06/21	Eventuelt
07/21	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Oppfølging av rapport fra tilsyn med landbruksforvaltningen - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

01/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik
Arkivkode FE - 033, TI - &58
Arkivsaknr 20/395 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - oppfølging av rapport fra tilsyn med landbruksforvaltningen

Utrykt vedlegg

Kontrollutvalgets sak 19/20 Rapport fra forvaltningskontroll med landbruksforvaltningen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk i sak 19/20 (møte 15.09.2020) fremlagt rapport fra forvaltningskontroll med landbruksforvaltningen til orientering.

Fylkesmannens tilsyn avdekket gjennomgående feil på de kontrollerte ordningene, og anbefalte Tydal kommune om å igangsette arbeidet med å få en helhetlig internkontroll. Dette for å få fulgt opp de avvik som ble avdekket under tilsynet, og for å sikre en kvalitetsmessig god forvaltning på landbruksområdet framover.

Fylkesmannen fant 13 avvik og konkluderer med at det er manglende internkontroll, manglende delegering av fullmakter, manglende kontroll av dokumentasjon, mangelfulle vedtaksbrev og feil i økonomiske beregninger.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 19/20:

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og ber kommunedirektøren orientere om oppfølgingen av rapporten på utvalgets første møte i 2021.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 08.01.2021 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om oppfølging av tilsynet på utvalgets møte 25. februar.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Tydal kommune
Rådhuset
7590 TYDAL

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 20/395-5
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 08.01.2021

Orientering til kontrollutvalget - oppfølging av rapport fra tilsyn med landbruksforvaltningen

På kontrollutvalgets møte 15.09.2020 ble det under sak 19/20 Rapport fra forvaltningskontroll med landbruksforvaltningen, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om oppfølgingen av rapporten

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:
Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og ber kommunedirektøren orientere om oppfølgingen av rapporten på utvalgets første møte i 2021.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 19/20, ber vi herved om at kommunedirektøren i Tydal kommune orienterer på kontrollutvalgets møte 25.02.2021.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Forvaltningsrevisjon av organisering og effektivitet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

02/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/460 - 6

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Notat om bestilling

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 12. november 2020, sak 24/20, bestilte utvalget en forvaltningsrevisjon med tema kompetanse, kvalitet og effektivitet i kommunens stabsfunksjoner.

Kontrollutvalget ønsket at forvaltningsrevisjonen skal belyse kompetanse, kvalitet og effektivitet i kommunens stabsfunksjoner.

Bestilling ble sendt Revisjon Midt-Norge SA 13.11.2020 og revisjonen har i sin oppdragsbekreftelse, datert 23.11.2020, sagt at de tar på seg oppdraget.

Kontrollutvalgets innspill til forvaltningsrevisjonen ble sendt revisjonen pr. e-post 20.11.2020.

Kontrollutvalgets sekretariat har 09.02.2021 mottatt et notat fra oppdragsansvarlig revisor, hvor revisor sier at det er utfordrende å få spisset prosjektplanen godt nok slik bestillingen foreligger pr. idag. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor ser at det er behov for å få diskutert med kontrollutvalget hvordan bestillingen skal løses for å oppnå en best mulig forvaltningsrevisjon.

Konklusjon

Kontrollutvalget må i samarbeid med oppdragsansvarlig revisor finne problemstillinger som vil gi svar på det utvalget ønsker svar på, samt få klarlagt hvor i organisasjonen forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres.

På bakgrunn av dette så legges saken frem uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalget i Tydal kommune
V/KonsekKontaktperson:
Anna K. DalslåenDato og referanse:
09.02.21

ADA

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 SteinkjerOrg.nr.: 919 902 310
Bank: 4270 18 38658**M** post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300**NOTAT ANGÅENDE BESTILLINGEN «KOMPETANSE, KVALITET OG
EFFEKTIVITET I KOMMUNENS STABFUNKSJONER»**

Vi viser til brev av 13.11.2020 der kontrollutvalget i Tydal kommune bestilte forvaltningsrevisjon med tema kompetanse, kvalitet og effektivitet i kommunens stabsfunksjoner. I kontrollutvalgets møte 12.11.2020 ble det i sak 24/20 vedtatt følgende:

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon med tema kompetanse, kvalitet og effektivitet i kommunens stabsfunksjoner.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge legge fram en prosjektplan med forslag til problemstillinger, ressurs- og tidsramme

I plan for forvaltningsrevisjon for Tydal kommune står følgende: «Tydal kommune er i en situasjon der tjenestetilbudet må tilpasses færre innbyggere og trangere økonomiske rammer. En undersøkelse av effektiviteten kan svare på om tjenestene er effektivt organisert og riktig dimensjonert. En slik undersøkelse bør utføres i begrensede deler av organisasjonen.»

Av bestillingen kommer det frem at det forvaltningsrevisjonen skal se nærmere på «kommunens stabsfunksjoner». Kommunens organisasjonskart viser at begrepet «stab» brukes i ulike seksjoner og på ulike nivå i kommuneorganisasjonen. Det er derfor utfordrende for revisor å få spisset prosjektplanen godt nok per tidspunkt.

Slik revisor forstår bestillingen ønsker kontrollutvalget at det skal utføres en forvaltningsrevisjon i kommunes stabsfunksjoner, det er imidlertid behov for at oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og kontrollutvalget får diskutert litt dypere hvordan bestillingen skal løses for å oppnå en best mulig forvaltningsrevisjon. Undertegnede ber derfor om anledning til å utsette godkjenning av prosjektplan med ett møte, slik at det endelige resultatet blir så godt som mulig.

Med vennlig hilsen

Anna K. Dalslåen
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Direkte ☎ 48208858 eller ✉ anna.dalslaen@revisjonmidt norge.no

Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

03/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/186 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering.

Vedlegg

Rapportering av timer 2020 til risiko- og vesentlighetsvurderinger, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har iht. leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge (RMN) en årlig timeressurs på 185 timer, dvs. total 740 timer i perioden 2020-2023. Timeressursen inkluderer risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, reiser og møter mm.

For 2020 rapporterer RMN et totalt timeforbruk på 179,53 timer til:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
- Undersøkelse Salg av kommunal eiendom (levert)
- Forvaltningsrevisjon Organisering og effektivitet (pågår)

RMN har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/ mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

Vurdering

Året 2020 er første året i ny planperiode der arbeid med nye planer for forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll og vedtak av disse har tatt noe tid. I tillegg har Covid-19 pandemien gitt endrede rammebetingelser for det totale kontrollarbeidet i 2020.

RMN bekrefter å opprettholde ambisjonen om å levere 740 timer iht. leveranseavtalen for planperioden.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering.

Konsek Trøndelag IKS
v/Torbjørn Berglann

Kontaktperson:
Tor Arne Stubbe

Dato og referanse:
1.2.21 TAS

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Rapportering til kontrollutvalget i Tydal kommune

Kontrollutvalget har ihht leveranseavtale en tilgjengelig timeressurs på 185 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Timerammen inkluderer reiser, møter osv.

I 2020 har RMN utført følgende for kontrollutvalget:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
- Undersøkelse Salg av kommunal eiendom (levert)
- Forvaltningsrevisjon Organisering og effektivitet (pågår)

Timeforbruk 2020: 179,53

Revisjon Midt-Norge har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden. Året 2020 har vært spesielt på flere måter, både med hensyn til arbeid med nye planer for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll og vedtak av disse, og at vi alle er berørt av en pandemi som gir endrede rammebetingelser for vårt arbeid. Revisjon Midt-Norge vil likevel opprettholde ambisjonen om å levere ihht leveranseavtalen for perioden.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Stubbe
Fagleder forvaltningsrevisjon

Direkte ☎ 98608070 eller ✉ tor-arne.stubbe@revisjonmidt norge.no

Kontrollutvalgets årsmelding 2020

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

04/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &14

Arkivsaknr 21/26 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsmelding 2020 og legger saken frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2020 til orientering.

Vedlegg

Årsmelding 2020

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Tydal kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2020. Kontrollutvalget vedtar sin endelige årsmelding på bakgrunn av utsendt administrativt forslag, samt eventuelle egne innspill i møtet den 25.02.2021.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og skal forestå det løpende tilsynet med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året, men for å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret til orientering.

Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et nært og godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å oversende årsmeldingen til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsmelding 2020

Tydal kommune

Innholdsfortegnelse

1.	Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1	Kontrollutvalgets sammensetning i 2020	3
1.2	Reglement for kontrollutvalget	3
1.3	Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4	Kontrollutvalgets ressurser	4
2.	Lovpålagte oppgaver	4
2.1	Regnskapsrevisjon	4
2.2	Forvaltningsrevisjon	5
2.3	Eierskapskontroll	5
2.4	Påse-ansvar overfor revisor	5
3.	Annet arbeid i utvalget	5
3.1	Møter	5
3.2	Saker	5
3.3	Opplæring og faglig samarbeid	6
4.	Avslutning	6
5.	Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2020	7

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret ¹. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2020

Medlemmer		Varamedlemmer i rekkefølge
Lars Græsli	Leder	1. vara: Henning Braathen
Toralf Øverås	Nestleder	2. vara: Bodil Græsli
Gunn Hilmo	Medlem	3. vara: Janne Iversen Thyholdt
Arne Lien	Medlem	4. vara: Arild Aas
Nina Lunden	Medlem	

Utvalgslederen er kommunestyrets representant i kontrollutvalget.

Kontrollutvalget størrelse og representasjon i kommunestyret er i samsvar med kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivarettatt.

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret 17.12.2020, sak 77/20. Her åpnes det også for at kontrollutvalgets møter kan gjennomføres som fjernmøter i spesielle tilfeller. Denne avgjørelsen tas av kontrollutvalgets leder.

Reglement er publisert på [utvalgets nettside](#) hos sekretariatet.

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Kommunestyret ba ikke om dette i 2020.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS. Tydal kommunen og 30 andre kommuner er deltakere sammen med fylkeskommunen.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester der.

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalgets regnskap

Arts- gruppe	Tekst	Regnskap pr. 31.12.20	Budsjett 2020
000 – 099	Godtgjørelser og sosiale utgifter	37 546,38	63 656
100 – 499	Driftsutgifter, kurs og reiser	5 000,00	36 000
SUM DRIFTSUTGIFTER		42 546,38	99 656

Kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester

Art	Tekst	Regnskap 2020	Budsjett 2020
375	Sekretariat og revisjon	525 249,60	545 000
SUM DRIFTUTGIFTER		567 795,98	644 656

Utgiftene til sekretariat og revisjon var i 2020 henholdsvis kr 150.000 og kr 375.249.

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2019. Kontrollutvalget anbefalte at kommunestyret godkjente årsregnskapet for 2019.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret.

2.2.1 Utredning om retningslinjer for salg av kommunale eiendommer

Kontrollutvalget bestilte en undersøkelse av kommunens retningslinjer for salg av kommunale eiendommer i 2019, rapporten ble behandlet i møte 19.5., sak 7/20. Undersøkelsen ble igangsatt på bakgrunn av en klage fra flere innbyggere. Kontrollutvalget konkluderte med at kommunens reglement for salg av eiendommer er komplisert og bør forenkles. Utvalgets innstilling ble vedtatt av kommunestyret i sak 41/20:

1. Kommunestyret tar rapporten om salg av kommunale eiendommer til orientering.
2. Kommunedirektøren bes fremme en sak om forenkling av retningslinjene for salg av landbrukseiendom.

I løpet av fjoråret laget kontrollutvalget forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon. Planen ble blant annet utarbeidet på bakgrunn av innspill fra politisk og administrativ ledelse, en del av kommunens hovedtillitsvalgte samt hoveverneombudet. Planen er vedtatt i kommunestyret, sak 60/20.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god. Kommunen har et begrenset eierskap, kontrollutvalget bestilte gjennomførte derfor ikke eierskapskontroll i 2020.

Kontrollutvalget utarbeidet forslag til ny plan for eierskapskontroll, planen er vedtatt av kommunestyret, sak 78/20.

2.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning,andel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2020 avholdt 5 møter og behandlet 32 saker. 7 av sakene gikk videre til kommunestyret for endelig behandling. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens del 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Gjennom 2020 har kontrollutvalget blitt orientert om statlige tilsyn i kommunen og i Værnesregionen. Begge har blitt sendt kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget har også bedt kommunedirektøren orientere om ungdomsrådet.

3.3 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn. Utvalget var vært representert på Norges kommunerevisorforbunds samling for kontrollutvalg og Konsek Trøndelags samling for kontrollutvalg (digital).

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent [på sekretariatets hjemmesider](#).

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Tydal, 25.02.2021

Kontrollutvalget

5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2020

Sakstittel	Saksnr
Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering	01/20
Kontrollutvalgets årsmelding for 2019	02/20
Orientering fra rådmannen om ungdomsrådet	03/20
Referatsaker	04/20
Eventuelt	05/20
Godkjenning av møteprotokoll	06/20
Revisjonsrapport - salg av kommunale eiendommer	07/20
Kontrollutvalget uttalelse om årsregnskapet for 2019	08/20
Referatsaker	09/20
Godkjenning av møteprotokoll	10/20
Eventuelt	11/20
Innspill til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024	12/20
Referatsaker	13/20
Eventuelt	14/20
Godkjenning av møteprotokoll	15/20
Forenklet etterlevelseskontroll av innkjøpsområdet	16/20
Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024	17/20
Rapport fra forvaltningsrevisjon av barneverntjenesten - Stjørdal kommune	18/20
Rapport fra forvaltningskontroll med landbruksforvaltningen	19/20
Økonomiplan for 2021-2024 med budsjett for 2021 for kontrollarbeidet	20/20
Referatsaker	21/20
Eventuelt	22/20
Godkjenning av møteprotokoll	23/20
Bestilling av forvaltningsrevisjon - organisering og effektivitet	24/20
Utkast til plan for eierskapskontroll 2020-2024	25/20
Reglement for kontrollutvalget	26/20
Års- og møteplan 2021 for kontrollutvalget	27/20
Regnskapsrevisors erklæring om egen uavhengighet	28/20
Referatsaker	29/20
Eventuelt	30/20
Godkjenning av møteprotokoll	31/20
Revisjonsstrategi 2020	32/20

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

05/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/22 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Kommunestyrets vedtak sak 77-20 Reglement for kontrollutvalget i Tydal kommune

Kommunestyrets vedtak sak 78-20 Utkast til plan for eierskapskontroll 2020 - 2024

Den folkevalgte avgjør selv hvor hun vil møte ved møtekollisjon mellom kommune og fylke

Er det to forslag til budsjett, stemmes det alternativt slik at ett får flertall

Forbudet mot konkurransevridende støtte kan ramme eiendomssalg til underpris

Fullt mulig å bruke internett til underskriftskampanjer

Kan jeg få utlevert rådmannens powerpoint

Må kunne dokumentere saklige hensyn når kommunen selger til en som ikke hadde høyeste bud

Plikten til å være møteleder gjelder til man har fått gyldig fritak

Kan man kreve at spørretimen gjøres skriftlig

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Kommunestyrets vedtak i sak 77/20 Reglement for kontrollutvalget i Tydal kommune
2. Kommunestyrets vedtak i sak 78/20 Utkast til plan for eierskapskontroll 2020 – 2024
3. Hvis en folkevalgt er medlem både i kommunestyret og fylkestinget, og møtene i disse organene kolliderer. Hvor har man da plikt til å møte?
4. Hvordan skal man stemme over budsjettet?
5. Også statsstøttereglene etter EØS-avtalen kan få betydning når kommunen selger eiendom.
6. Må innbyggerinitiativ dokumenteres med håndskrevet underskriftsliste?
7. For å informere politikerne i kommunestyret bruker rådmannen ulike presentasjoner. Er disse presentasjonene saksdokumenter?
8. Kan kommunen la være å selge til den som har gitt det høyeste budet?
9. Kan møteleder bare be noen andre være møteleder i en bestemt sak?
10. Må svarene som gis under kommunestyrets «spørretime» være muntlige?

Kontrollutvalgets sekretariat viser til vedlagte dokumenter som legges frem som referatsaker.

Behandling i Kommunestyret - 17.12.2020

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 17.12.2020

Kommunestyret vedtar reglement for kontrollutvalget i Tydal kommune.

Behandling i Kommunestyret - 17.12.2020

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 17.12.2020

1. Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2020-2024 med slik prioritering av eierskapskontroller:
 - Oppfølging av eierskapsmelding
 - Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS
 - Nord-Trøndelag krisesenter IKS
 - Naboer AB
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Den folkevalgte avgjør selv hvor hun vil møte ved møtekollisjon mellom kommune og fylke

Kommunal Rapport 18.01.2021, Bernt svarer

SPØRSMÅL: Hvis en folkevalgt er medlem både i kommunestyret og fylkestinget, og møtene i disse organene kolliderer. Hvor har hun da plikt til å møte? Kan noen gi regler om dette?

SVAR: I [kommuneloven § 8–1](#) er det fastsatt at «Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall».

Møtekollisjon mellom to organer innebærer altså at den folkevalgte har «gyldig forfall» i ett av disse. Vi har ingen regel i loven om dette, og regelen må da klart nok være at i og med at kommunestyre og fylkesting er likeverdige organer, vil det være opp til den folkevalgte selv å bestemme hvor hun vil møte opp, og hvor hun vil melde forfall.

Dette da i motsetning til det som gjelder der kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgte også er medlem av Stortinget.

Verken kommunestyret eller fylkestinget kan gi regler om dette. Det ville i så fall være en inngrep i virksomheten til det andre folkevalgte nivået. Det eneste kommunestyret eller fylkestinget kan gi slike regler om, er situasjoner der det er kollisjon mellom møter i deres egne organer.

Er det to forslag til budsjett, stemmes det alternativt slik at ett får flertall

Kommunal Rapport 04.01.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvordan skal man stemme over budsjettet?

SPØRSMÅL: Har no fått skaffa meg kommentarutgaven og den blir til stor hjelp videre i det kommunalpolitiske arbeidet. Det er imidlertid ei viktig sak eg IKKJE greidde å få avklart vha boka. Det gjeld avstemning over budsjett/økonomiplan. Eg forstår at kommunestyret har plikt til å få vedtatt eit budsjett og at det difor ikkje kan akseptast ein voteringsmåte som endar med at ingen forslag blir vedteke. Difor skal ein altså ha ei ny røysting over dei to med flest røyster frå førstevotering dersom ingen oppnår fleirtal straks. Mitt spørsmål er då: Korleis skal denne røystinga foregå?

Alt. 1: Dei to forslaga vert sett opp mot einannan og alle blir såleis tvinga til å røyste for eitt av dei. Dermed vil eitt av forslaga oppnå fleirtal.

Alt. 2: Det blir røysta for og imot kvart av dei to forslaga etter tur og det forslaget som fekk flest røyster av desse to er vedteke, sjøl om forslaget då kanskje ikkje har fleirtal i forsamlinga si tilslutning.

SVAR: Takk for det spørsmålet. Svaret er klart nok det første alternativet, men lovgiver har valgt å gjøre det litt vanskeligere for brukerne da man utformet kommuneloven 2018. Det du setter opp som alternativ 1 var sagt uttrykkelig i forgjengeren til denne bestemmelsen; [kommuneloven 1992, § 35 nr. 2, andre setning](#), som lød: «Er det framsatt alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, stemmes det deretter alternativt mellom de to forslag som fikk flest stemmer ved denne».

Tilsvarende formulering i [kommuneloven 2018 § 11–9 tredje avsnitt, siste setning](#), er mindre presis. Her sies det bare at «Hvis det er fremmet flere alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, skal det deretter stemmes over bare de to forslagene som fikk flest stemmer ved første gangs avstemning».

Så vil en trenet jurist se at det fremgår forutsetningsvis av innledningen til denne setningen at det skal stemmes alternativt over de fremsatte budsjettforslagene ved første gangs avstemning, og da er det ikke tvilsomt at det samme må gjelde også ved den andre og endelige voteringen.

I forarbeidene til bestemmelsen (Prop. 46 L. 2017-2018) sies det da også bare kort om denne at den «er en videreføring av dagens § 33».

Tanken bak denne regelen er stadig at det i siste instans må stå et flertall av medlemmene bak vedtaket om årsbudsjett og økonomiplan, slik at dette blir et vedtak som et direktiv både til administrasjon og folkevalgte organer om rammene for saksforberedelse og vedtak.

Men noe stort bidrag til arbeidet med å gjøre språket i lovtekster mer leselig for den som ikke er ekspert, er den nye lovteksten her ikke. Og her har vi forsømt oss også i kommentarutgaven.

Forbudet mot konkurransevridende støtte kan ramme eiendomssalg til underpris

Kommunal Rapport 21.12.2020

Også statsstøttereglene etter EØS-avtalen kan få betydning når kommunen selger eiendom.

SPØRSMÅL: I [siste artikkel i «Bernt svarer»](#) handler det om salg av kommunal eiendom.

Bernt skriver her at det ikke er lovregler om salg av kommunal eiendom, på linje med anskaffelsesreglene og at det er prinsipper om forsvarlig saksbehandling og likhetsprinsippet som nærmere begrenser kommunens handlefrihet.

Men statsstøttereglene i EØS-avtalen bør etter mitt syn også nevnes her - [artikkel 61 EØS](#) er som en del av hoveddelen av EØS-avtalen også vedtatt som norsk lov. ESA har hatt en rekke saker om salg av kommunal eiendom og har i sin praksis lagt til grunn at kommunen må opptre på samme måte som en forsvarlig, privat markedsaktør ved salg av kommunal eiendom.

Tidligere hadde ESA egne retningslinjer om salg av kommunal eiendom og la der til grunn at statsstøtteproblematikk kunne unngås der eiendommen selges til på grunnlag av en anbudskonkurranse til høyeste bud. Alternativt at det før salget er innhentet en uavhengig verdivurdering av en taksator med nødvendig kompetanse og at eiendommen selges til der antatt verdi (+5 el 10%).

Disse retningslinjene er nå erstattet av nye retningslinjer, de såkalte [Notion of aid](#) som inneholder en god beskrivelse av hvordan offentlige aktører kan anses å opptre som private markedsaktører.

ESAs praksis inneholder også enkelte saker der det er akseptert at eiendommen ikke ble solgt til høyeste bud. Dette gjelder blant annet sak om [Oslo kommunes salg av eiendommer på Tjuvholmen](#) der det ble lagt størst vekt på arkitektoniske planer og utforming av området, og [salg av tomt for skiservice anlegg i Oppdal alpinanlegg](#) der høyeste bud ble ansett å være kunstig høyt fra en eksisterende skiserviceaktør i anlegget som ønsket å beskytte sitt faktiske monopol.

Men det er neppe støtte i praksis for at en kommune kan velge å selge en større næringseiendom til en lokal aktør fordi det er antatt å være bedre for lokal utvikling. Den type hensyn er typisk av en offentligrettslig art som en markedsaktør ikke vil legge til grunn. Statsstøttereglene krever at støtten kan ha potensiell samhandelspåvirkning og ikke er beløpsmessig så lav at støtten anses som bagatellmessig. Hvorvidt det kan være tilfelle her, fremgår ikke av spørsmålet. Men ettersom det gjelder en større næringseiendom med også ikke-lokale interessenter, så kan jo det tyde på at støtten ikke bare vil ha rent lokal virkning. Så i denne saken er det ting som tyder på at kommunen kan komme inn i en statsstøtteproblematikk.

SVAR: Dette spørsmålet og kommentaren tar meg inn på et rettsfelt som jeg har utilstrekkelig kunnskap om. Utgangspunktet er altså en bestemmelse i artikkel 61 i EØS-avtalen, som gjelder som norsk lov. Her fastslås det som et alminnelig prinsipp et forbud mot støtte gitt av statsmidler som «vri eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer».

Det er ikke tvilsomt at dette forbudet også omfatter kommunal støtte, og herunder også salg til underpris. Men det er noen begrensninger i rekkevidden av denne regelen. Blant annet tillater den «støtte som har til formål å lette utviklingen av enkelte næringsgrener eller på enkelte økonomiske områder, forutsatt at støtten ikke endrer vilkårene for samhandelen i et

omfang som strider mot felles interesser». Dette må da, så vidt jeg kan forstå, ses i sammenheng med den generelle angivelse av bestemmelsens anvendelsesområde i innledningen som det vises til i spørsmålet, at forbudet bare gjelder «i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene», altså i konkurranse med virksomheter i andre medlemsland av EØS. Spørsmålet blir dermed når man vil legge til grunn at det er sannsynlig at salg til denne kjøperen skjer til mulig fortrengsel av aktører fra andre EØS-land.

Mitt inntrykk er i alle fall at rettstilstanden her stadig er under utvikling, og at vi må være forberedt på å få flere saker om dette også hos oss. Så det er i alle fall et saksområde som er all grunn til å følge nøye med på. Og uavhengig av om EØS-reglene slår inn her, er det grunn til å tro at det ulovfestede kravet i norsk forvaltningsrett om saklig begrunnelse for forskjellsbehandling (likhetsprinsippet) kan bli viktigere her enn det som nok har vært vanlig praksis til nå.

Fullt mulig å bruke internett til underskriftskampanjer

Kommunal Rapport 07.12.2020

Må innbyggerinitiativ dokumenteres med håndskrevet underskriftsliste?

SPØRSMÅL: I vår kommune er det levert inn en underskriftsliste for et innbyggerinitiativ mot en planlagt bompengering rundt sentrum i kommunen.

Det ble lagt ut underskriftslistes i butikker, kafeer og bensinstasjoner. Det ble også opprettet en underskriftskampanje på Facebook med samme innhold. Da vi leverte underskriftene til ordføreren, fikk vi beskjed om at dersom dette skulle ble ansett som et innbyggerforslag, måtte underskriftene være håndskrevet på fysiske lister. Det var ikke godt nok med digitale underskrifter ved utskrift av navnene på Facebook.

Kan dette stemme? I vår digitale tid når alle må forholde seg til nett og digitale brev og postkasser og alt mulig?

SVAR: Nei, det er ikke lovlig å stille et slikt krav til et innbyggerforslag. Se her merknad i proposisjonen til kommuneloven, der det sies om bestemmelsen om dette i [§ 12-1](#): *«Bestemmelsen krever ikke at underskriftene skal være skriftlig på papir. Underskrifter kan således samles inn på for eksempel internett.»*

Med så føyes det til: *«I og med at det gjelder et bosettingskrav, må støtteerklæringen inneholde informasjon som gjør det mulig å fastslå at underskriveren er bosatt i vedkommende kommune eller fylkeskommune.»*

Det må bety at alle underskrivere må angi sin bopelsadresse på listen.

Kan jeg få utlevert rådmannens powerpoint-presentasjon?

Kommunal Rapport 25.01.2021, Bernt svarer

For å informere politikerne i kommunestyret bruker rådmannen ulike presentasjoner. Er disse presentasjonene saksdokumenter?

SPØRSMÅL: For en tid tilbake la kommunalsjefene og kommunedirektøren fram foreløpige budsjett-tall. Det er vanlig at de da bruker presentasjoner. Kan pressen kreve å få disse utlevert?

SVAR: Spørsmålet her er hvilken status slike presentasjoner skal anses å ha i den kommunale saksbehandlingen. Er dette en del av en muntlig orientering i møtet, eller er det saksdokumenter? Jeg mener det siste må være riktig. Administrasjonen har her laget dokumenter med viktig informasjon til de folkevalgte, må da ha plikt til å gjøre disse tilgjengelig både for disse og for allmennheten.

For kommunestyret følger dette forutsetningsvis av bestemmelsen i [kommuneloven § 11–3](#) første avsnitt om at «dokumentene i saken» skal følge innkallingen til kommunestyret. I dette ligger at informasjon til kommunestyret om saker som skal behandles her, som alminnelig regel skal gis i skriftlig form, både for klarhets skyld og for eventuelle senere reaksjoner, jf. bestemmelsene i [§ 14–5](#) om kommunedirektørens plikt til å rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter sammenholdt med årsbudsjettet, og kommunestyrets plikt til å endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om balanse.

For allmennheten følger kravet om innsyn av at slike presentasjoner må anses som «dokument» etter definisjonen i [offentleglova § 4](#) første avsnitt – «ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for seinare lesing, lytting, framsyning, overføring eller liknande», og dermed også et «saksdokument» etter samme bestemmelses andre avsnitt – «dokument som er komne inn til eller lagde fram for eit organ, eller som organet sjølv har oppretta, og som gjeld ansvarsområdet eller verksemda til organet».

Når presentasjonen legges fram for kommunestyret i møtet på denne måten, mister den sin karakter av internt saksdokument i administrasjonen som kan unntas fra innsyn, se [offentleglova § 16](#) første avsnitt, bokstav a, der det fremgår at unntaket for interne arbeidsdokumenter i [§14](#) ikke gjelder «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ».

Må kunne dokumentere saklige hensyn når kommunen selger til en som ikke hadde høyeste bud

Kommunal Rapport 14.12.2020

Kan kommunen la være å selge til den som har gitt det høyeste budet?

SPØRSMÅL: En kommune ønsker å selge en større eiendom som er regulert til næringsformål. Saken er nå satt til behandling i kommunestyret i lukket møte. Det er lagt fram tilbud fra fire potensielle kjøpere som ordfører hadde tatt direkte kontakt med. Kommunedirektøren innstiller på at man skal ta imot tilbudet fra en lokal bedrift, selv om dette er vesentlig lavere enn det høyeste fra konkurrentene. Er det greit at man vedtar dette salget på denne måten?

SVAR: Spørsmålet om *lukking av møtet* kan ikke avgjøres på forhånd. Det er bare kommunestyret selv som kan vedta at en sak der skal behandles i lukket møte, og bare der ett av vilkårene i kommunelovens [§ 11–5](#) for slik lukking er til stede. I denne saken er det sannsynligvis to mulige grunnlag for dette:

Det ene er etter [§ 11–5](#) tredje avsnitt, bokstav b, at det vil kunne komme fram opplysninger i møtet som kunne vært unntatt fra innsyn etter offentleglova om de sto i et dokument, og tungtveiende offentlige interesser tilsier av møtet lukkes for å skjerme disse. Hvis vedtaket innebærer at det kan være aktuelt å gå videre i forhandlinger med den aktuelle kjøperen, f.eks. om avtale med en nærmere presisering av hvordan tomten skal brukes, se her offentleglova [§ 23](#) første avsnitt om unntak som «er påkrevd av omsyn til gjennomføring av økonomiforvaltninga til organet»

Det andre kan være at ett eller flere av de aktuelle tilbudene inneholder opplysninger som er underlagt taushetsplikt i kommunen. Da må kommunestyret lukke møtet, se kommunelovens [§ 11–5](#) andre avsnitt, siste setning. Dette kan særlig være aktuelt hvis det legges fram opplysninger om forretningsmessige forhold som er det er taushetsplikt etter forvaltningsloven [§ 13](#) første avsnitt, nr. 2. Her vil andre som har gitt bud på eiendommen kunne kreve innsyn også i slike opplysninger hvis de kan ha betydning for avgjørelsen, se forvaltningslovens [§ 19](#) andre avsnitt, men da vil de selv få taushetsplikt og være avskåret fra å bruke det de har fått vite utenfor den konkrete saken, se forvaltningslovens [§ 18 b](#) siste avsnitt.

Når det så gjelder *selve vedtaket*, har vi ingen lovregler om salg av kommunal eiendom, på linje med de vi har om anskaffelse. Men det er to viktige rettslige begrensninger i kommunens handlefrihet også her:

Den ene ligger i krav om forsvarlig saksbehandling, herunder at kommunedirektøren i sitt saksforelegg skal ha vurdert lovligheten og forsvarligheten av det aktuelle vedtaket. Sentralt vil her være hvordan man begrunner manglende offentlig utlysning av det planlagte salget, om dette var forsvarlig ut fra ønsket om et gunstigst mulig salg. Dette er noe som i prinsippet kan prøves av fylkesmannen etter lovlighetsklage fra tre kommunestyremedlemmer, og unntaksvis også av eget tiltak.

Det andre er spørsmål om brudd på likhetsprinsippet: Hvis kommunen har valgt å selge til andre enn den som tilbød best pris, må den kunne dokumentere at avgjørelsen om valg av kjøper er basert på et annet og saklig hensyn, f.eks. knyttet til den planlagte bruk av eiendommen. I motsatt fall vil vedtaket kunne bli ugyldig.

Plikten til å være møteleder gjelder til man har fått gyldig fritak

Kommunal Rapport 30.11.2020

Kan møteleder bare be noen andre være møteleder i en bestemt sak?

SPØRSMÅL: I kommentar til kommuneloven 2018 (Overå og Bernt) § 11-9 side 267, note 10, sies det forbindelse med omtalen av bestemmelsen om at ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende: «Hvis organets leder har forfall, eller ikke ønsker å fungere som møteleder under behandlingen av vedkommende sak, er det nestleder eller den som måtte bli valgt som møteleder, som har denne «dobbelstemmen»».

I dette synes å ligge at en møteleder skal kunne velge å la være å fungere som møteleder i en bestemt sak, og da uten at utvalget «fritar» vedkommende fra å lede møtet, også utenom inhabilitetstilfellene.

Jeg kan ikke se at dette spørsmålet har vært drøftet i teorien tidligere, og kan ikke se at det som sies her kan være riktig. Utgangspunktet må etter mitt skjønn være at ordfører, en valgt utvalgsleder, en fungerende varaordfører eller nestleder, eller en valgt møteleder, bare har en rett, men også en plikt til å lede møtet.

Dernest er det spørsmål om møteleder (ordfører, utvalgsleder eller en annen fungerende møteleder) kan be om at organet *godkjenner* at han/hun overlater til en varaordfører/utvalgsnestleder eller et annet medlem å lede behandlingen av en sak – selv om det ikke er tale om inhabilitet.

Et eksempel kan være når ordførers/utvalgsleders habilitet har vært behandlet, og vedkommende under tvil, kanskje under dissens, er kjent habil etter de skjønnsmessige bestemmelsene i [forvaltningslovens § 6](#), annet ledd. Da kan det være ønske om at møteleder trer i bakgrunnen under den videre behandling av saken, for å avskjære diskusjon om hans/hennes rolle i behandlingen av saken.

Jeg vil også her mene at er man først habil til å delta ved saksbehandlingen, er man også habil til å lede møtet ved behandlingen av den saken som inhabilitetsspørsmålet gjelder

Spørsmålet mitt er derfor: Har en møteleder en *selvstendig rett* til å velge å tre tilbake fra møteledelsen når han/hun ønsker det ? Og hvis ikke, kan organet etter anmodning *frita* ham/henne for denne oppgaven?

SVAR: Her må jeg bare innrømme; dette hadde jeg ikke tenkt godt nok igjennom da jeg skrev denne kommentaren i boken vår. Det som helt konkret kan fremtre som en god og smidig løsning på noe som oppfattes som en ubehagelig situasjon, lar seg ikke forene med lovens klare regler om hvem som skal være møteleder, og hva dette innebærer. Så her er det jeg *nå* mener må være riktig forståelse av loven når det gjelder møteledervervet:

Utgangspunktet for spørsmålet er altså bestemmelsen i [kommuneloven § 11-9](#) andre avsnitt, siste setning, om hva som gjelder ved stemmelikhet i et folkevalgt organ. Det fastslås her at i andre saker enn valg, er møteleders stemme avgjørende hvis antall stemme for og imot et forslag er likt. Det er dette som litt misvisende omtales som møteleders «dobbelstemme», men realiteten er altså at det kan treffes vedtak med tilslutning fra så lite som halvdelen av organets medlemmer, hvis møteleder har stemt for dette.

Problemet blir så; hvem er møteleder, som altså har denne lille ekstra stemmevekten? Utgangspunktet er klart nok. Det fastslås i [kommuneloven § 6-1](#) første avsnitt at ordfører eller fylkesordfører er møteleder i hhv. kommunestyre og formannskap eller fylkesting og fylkesutvalg, og i [§ 11-2](#) gjentas som en generell regel for alle folkevalgte organer at møtene i organet ledes av organets leder eller nestleder, underforstått at nestleder trer inn bare der leder ikke kan ivareta denne oppgaven. I tillegg er så tilføyd at «Hvis begge har forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg».

Hva innebærer så vervet som møteleder? Den ekstra stemmevekt ved stemmelikhet er én slik funksjon. I [§ 11-3](#) siste avsnitt er videre møteleder gitt kompetanse til å nekte avstemning over realitetsforslag i sak som ikke var oppført på saklisten ved innkallingen, eller i sak der ikke alle fremlagte saksdokumenter fulgte denne, og i [§ 11-5](#) siste avsnitt, første setning kompetanse til å beslutte at debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. Dette er funksjoner som må ses i sammenheng med lederens ansvar for å påse at møtet gjennomføres i overensstemmelse med lovens regler om saksbehandling, herunder kravet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig (se [forvaltningsloven § 17](#) første avsnitt). Ansvar for å lede møtet er dermed noe langt mer enn en ordstyrerfunksjon. Det er et viktig tillitsverv som ordfører eller utvalgsleder ikke kan tre inn i eller ut av når det passer. Dette avspeiles også i lederens ansvar for å sette opp sakliste i innkallingen til møte i organet, med sakens dokumenter vedlagt, se [§ 11-3](#).

Dette taler sterkt for ordfører eller leder for annet folkevalgt organ må fungere møteleder i alle møter og under alle saker i det folkevalgte organ hun er leder for. Hvis lederen for et organ opplever det som ubehagelig eller uheldig at hun leder organet i en bestemt sak, kan hun da i stedet søke organet om å bli fritatt fra å delta ved behandlingen av denne saken etter bestemmelsen i [§ 11-11](#) om fritak av personlige grunner. Dette gjelder da funksjonen som medlem, ikke bare som møteleder. Hvis slikt fritak blir gitt, skal hun flytte seg til tilhørerbenken hvis møtet er åpent, og forlate møterommet hvis møtet er lukket, og et varamedlem trer inn i hennes sted. I dette siste ligger at den som vil søke om slikt fritak, bør varsle om det på forhånd, slik at varamedlem kan innkalles, men dette er ikke et absolutt vilkår for vedtak om å gi fritak.

Kan man kreve at «spørretimen» gjøres skriftlig?

Kommunal Rapport 01.02.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Må svarene som gis under kommunestyrets «spørretime» være muntlige?

SPØRSMÅL: Kan pressen kreve at spørsmål i spørretimen og svar på disse spørsmålene blir gitt skriftlig? Da vil det være mulig å publisere dem.

SVAR: Bestemmelsen i [kommuneloven § 11–2](#) siste avsnitt om spørsmål inneholder ingen regler om skriftlighet.

Her fastslås bare at «Alle medlemmer kan stille spørsmål til lederen, også om saker som ikke står på sakslisten». Dette er da en bestemmelse om noe som gjøres i møtet, og da forutsetningsvis muntlig fra begge sider.

En «spørretime» må ses som et supplement til denne regelen, noen ganger med bestemmelser om frist for innsending av spørsmål, og disse vil da bli offentlige dokumenter. Hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet, er det imidlertid opp til administrasjonen eller ordfører om svar skal gis muntlig eller skriftlig – og slike regler avskjærer ikke det enkelte medlem fra å stille muntlige spørsmål i møtet.

Men som alminnelig regel vil det være adgang til å gjøre lyd- eller bildeopptak fra åpne møter, se [kommuneloven § 11–5](#). Man skal da be møteleder om tillatelse til dette, men så lenge ikke dette medfører forstyrrelse av forhandlingene i møtet, i praksis ved rigging av teknisk utstyr, kan hun ikke nekte dette.

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

06/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/22 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

25.02.2021

Saknr

07/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/22 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 25.02.2021, godkjennes.